

**BUDAPESTI REGIONÁLIS FEGYELMI BIZOTTSÁG
FEGYELMI TANÁCSA**

Ügyszám: **2023. F.201/7.**

A Fegyelmi Tanács [...] volt budapesti ügyvéd ellen folyamatban lévő fegyelmi eljárásban 2023. november 13. napján tárgyalás tartása nélkül meghozta az alábbi fegyelmi

h a t á r o z a t o t :

A Fegyelmi Tanács megállapítja, hogy [...] eljárás alá vont volt ügyvéd **2 (kettő) rendbeli szándékos fegyelmi vétséget** követett el, ezért

200.000 Ft, azaz Kettőszázezer forint pénzbírság

fegyelmi büntetéssel sújtja.

A Fegyelmi Tanács kötelezi az eljárás alá vont volt ügyvédet, hogy a kiszabott pénzbírság összegét, valamint 30.000.-Ft, azaz harmincezer forint átalányköltséget 30 napon belül fizessen meg a Budapesti Ügyvédi Kamara pénztárába, vagy banki utalással teljesítse a Budapesti Ügyvédi Kamara bankszámlaszámára, az ügyszámra való hivatkozással.

I n d o k o l á s :

Az előzetes vizsgálat:

A Budapesti Ügyvédi Kamara ügyintézője feljegyzésében arról tájékoztatta a vezető fegyelmi biztost, hogy a Budapesti Ügyvédi Kamara vizsgálói 2023. március 9-én pénzmosás megelőzési helyszíni ellenőrzést tartottak az eljárás alá vont volt ügyvéd irodájában a BÜK Elnökségének határozata alapján. A feljegyzéshez csatolta a helyszíni ellenőrzésről készült jegyzőkönyvet, amely szerint az ügyfél-azonosítás körében hiányosságokat állapítottak meg a vizsgálok.

A vezető fegyelmi biztos az előzetes vizsgálatot hivatalból elrendelte és a feljegyzés megküldése mellett felhívta az eljárás alá vont volt ügyvédet, hogy 8 napon belül csatolja az ügyre vonatkozó releváns iratait, valamint jogosult észrevételeket tenni.

Az eljárás alá vont védekezése:

Az eljárás alá vont volt ügyvéd észrevételeiben (igazoló jelentés) az előzetes vizsgálati eljárás megszüntetését kérte, hivatkozással arra, hogy a „PMT szabályainak megsértése és az azonosítás hiánya nem merült fel. A jegyzőkönyv eleve tartalmazza, hogy a PMT törvény megsértése nem is merült fel”. Hivatkozott arra, hogy az 1. számú ügyben az ügyvédi tényvázlat tartalmazta a Pmt. szerinti nyilatkozatokat és lévén a Budapesti Ügyvédi Kamara által ajánlott Azonosítási adatlap és a Tényleges tulajdonosra vonatkozó nyilatkozat nyomtatványok csak ajánlások, nincs akadálya annak, hogy azokat a tényvázlattal egységes szerkezetbe foglalja.

Az eljárás alá vont volt ügyvéd kijelentette, hogy a 2. számú ügyben azért nem került sor az ügyvezető azonosítására, illetve JÜB ellenőrzésére, mert az ügyvezetőt korábbi megbízásai során már azonosította, és mivel adataiban változás nem történt, az ismételt ellenőrzését elvégeznie nem kellett. E körben hivatkozott az 1/2017. (VII. 10.) MÜK szabályzat 12.2. pontjára.

Az eljárás alá vont volt ügyvéd a 3. számú ügyben előadta, hogy az ellenőrzés során hiányosként feltárt Pmt. szerinti nyilatkozatokat az ügy alapját képező ingatlan adásvételi szerződés tartalmazza.

Az eljárás alá vont volt ügyvéd védekezésében utalt arra is, hogy irodája 2012 óta rendszeresen pénzmosási- és irodaellenőrzés alatt áll, és a JÜB ellenőrzései minden esetben rendben voltak.

Az igazoló jelentéshez a vizsgált ügyek irataiból az 1. számú ügy esetében a megbízási tényvázlatát, a 2. és 3. számú ügy esetében az adásvételi szerződések kivonatait csatolta, az egyes ügyek aktáit azonban nem.

A fegyelmi biztos a 2023. július 26. napján kelt határozatával fegyelmi eljárást kezdeményezett.

A fegyelmi biztos álláspontja szerint az eljárás alá vont volt ügyvéd azáltal, hogy

- az 1. számú cégalapítási ügyben [...] alapító tag tekintetében nem tett eleget az Üttv. és a Pmt. szerinti azonosítási, illetve a Pmt. szerinti ügyfél-átvilágítási kötelezettségének;
- a 2. számú ingatlan adásvételi ügyben a [...] Kft. eladó és [...] ügyvezető tekintetében nem tett eleget az Üttv. és a Pmt. szerinti azonosítási, illetve a Pmt. szerinti ügyfél-átvilágítási kötelezettségének, ezen túl az ügyvezető JÜB ellenőrzését sem végezte el;
- a 3. számú ingatlan adásvételi ügyben [...] ügyvezető tekintetében nem tett eleget az Üttv. és a Pmt. szerinti azonosítási, illetve a Pmt. szerinti ügyfél-átvilágítási kötelezettségének, ezen túl az ügyvezető JÜB ellenőrzését sem végezte el,

megsértette az Üttv. 1. § (3) bekezdésében, a 32. § (7) és (8) bekezdésében, 44. § (1) bekezdésben, az 1/2009. (IV. 27.) MÜK szabályzat 4. §-ában, az ÜESZ 12.1. pontjában, az okiratszerkesztésről és az elektronikus ügyintézésről szóló 11/2017. (XI. 20.) MÜK szabályzat 2.3.1. pontjában, valamint a Pmt. 73. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseket, amellyel 3 rb. szándékos fegyelmi vétséget követett el.

A Fegyelmi Tanács elnöke felhívta eljárás alá vont volt ügyvédet arra, hogy a vizsgálati eljárás során kivonatban csatolt okiratok teljes másolatát küldje meg 8 napon belül.

Az eljárás alá vont volt ügyvéd csatolta az adásvételi szerződések teljes másolatait, továbbá az 1. számú ügyben [...] személyi igazolványának, lakcímkártyájának és adóigazolványának fénymásolatát, valamint a JÜB azonosítását igazoló BM adatszolgáltatást.

A tényállás:

Az eljárás alá vont volt ügyvéd irodájában lefolytatott pénzmosás megelőzésére tartott helyszíni ellenőrzésen a vizsgálók négy ügy aktáit ellenőrizték. A vizsgált ügyek közül három ügyben az ügyfél-azonosítással és átvilágítással kapcsolatban hiányosságok merültek fel, amelyeket jegyzőkönyvben rögzítettek. A jegyzőkönyvet az eljárás alá vont volt ügyvéd is aláírta azzal, hogy a vizsgálók megállapításait elfogadta.

1. számú ügy: A [...] Korlátolt Felelősségű Társaság alapításakor [...] alapító esetében nem került kitöltésre a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (Pmt.) szerinti azonosítási adatlap. A tényleges tulajdonosra és közszereplőre minőségre vonatkozó nyilatkozatok az ügyvédi tényvázlatban rögzítésre kerültek.

2. számú ügy: A [...] Kft. eladó, valamint [...] vevők között a budapesti [...] hrsz alatti ingatlanra vonatkozóan megkötött adásvételi szerződés (kelt: 2021. 02.18.) kapcsán az eladó gazdasági társaság és azt képviselő ügyvezető azonosítása nem történt meg. Sem a társaság, sem az ügyvezető esetében nem került felvételre a Pmt. szerinti azonosítási adatlap és tényleges tulajdonosra vonatkozó nyilatkozat, valamint elmaradt az ügyvezető JÜB ellenőrzése is.

3. számú ügy: A [...] Kft. eladó, valamint [...] vevők között a budapesti [...] hrsz alatti ingatlanra vonatkozóan megkötött adásvételi szerződés esetében a Fegyelmi Tanács megállapította, hogy az adásvételi szerződés aláírására és annak ellenjegyzésére 2020. február 18. napján (elévülés kezdő napja), míg az előzetes vizsgálat megindítására 2023. április 14. napján került sor.

A fegyelmi biztos végindítványa:

A fegyelmi biztos írásbeli végindítványában a fegyelmi eljárást kezdeményező határozatban foglaltakat változatlanul fenntartotta és az eljárás alá vont volt ügyvéd terhére három rendbeli szándékos fegyelmi vétség megállapítását kérte.

Fegyelmi büntetesként pénzbírság kiszabását indítványozta és kérte az eljárás alá vont volt ügyvéd eljárási költségben való marasztalását is. Súlyosító körülményként kérte értékelni az eljárás alá vont fegyelmi előéletét.

Az eljárás alá vont volt ügyvéd a Fegyelmi Tanács elnökének felhívására megismételte az előzetes vizsgálati eljárásban már benyújtott észrevételét és az eljárás megszüntetését kérte. Rögzítette, hogy álláspontja szerint a „*jegyzőkönyv eleve tartalmazza, hogy a PMT törvény megsértése nem is merült fel*” továbbá a „*megállapítások nincsenek összhangban sem a bemutatott irattal, sem az irányadó jogszabályi rendelkezésekkel*”. Kérte a korábbi vizsgálati jegyzőkönyvek tartalmát figyelembe venni, mert állítása szerint korábban alapos vizsgálat ellenére sem került sor észrevételek megtételére, azonban ezen jegyzőkönyveket nem csatolta.

Enyhítő körülményként kérte figyelembe venni, hogy 2012-13 óta folyamatos ellenőrzés alatt áll és a revízió még soha nem tett észrevételt, számos ellenőrzés ellenére nem volt ilyen probléma; vitatta a fegyelmi előéletének figyelembevételét, mert annak a „*jelen ügghöz eleve semmi köze, mert ilyen vonatkozásban nem történt fegyelmi ügy velem szemben*”, hivatkozott továbbá az általa fel nem tárt és nem igazolt családi és egyéb körülményekre.

A Fegyelmi Tanács döntése és jogi indoka:

A jelen ügyben kifogásolt ügyvédi magatartásra, 2020.12.01-jén, 2021.02.18-án és 2020.02.18-án került sor, így mind az anyagi jogi normák, mind az eljárás tekintetében az Üttv. és a FESZ rendelkezései az irányadóak.

Az Üttv. 107. § értelmében fegyelmi vétséget követ el az ügyvédi tevékenységet gyakorló, szüneteltető vagy az ügyvédi tevékenység felfüggesztése alatt álló kamarai tag vagy nyilvántartásba vett természetes személy, ha

a) az ügyvédi tevékenység gyakorlása során az e tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabályában és a területi kamara alapszabályában (a továbbiakban együtt: alapszabály), vagy etikai szabályzatban meghatározott kötelességét szándékosan vagy gondatlanságból megszegi, (...)

Az Üttv. 112.§ (2) bekezdése értelmében nem indítható fegyelmi eljárás, ha az elévülés kezdő napjától számított három év eltelt. *Az elévülés kezdő napja (a) határidőhöz kötött kötelezettség elmulasztásával megvalósuló fegyelmi vétség esetén az a nap, amelyen a kötelezettségnek még eleget lehetett volna tenni.*

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (Pmt.) 73. § (1) bekezdése előírja, hogy az e törvényben meghatározott ügyfél-átvilágítási és bejelentési kötelezettség az ügyvédet – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – akkor terheli, ha az Üttv. 3. § (1) bekezdés i) pontja szerinti tevékenységet végez, vagy ha pénz és értéktárgy letéti kezelését végzi, illetve a következő jogügyletek előkészítésével és végrehajtásával összefüggésben végez az Üttv. 2. § (1) bekezdésében meghatározott alábbi ügyvédi tevékenységet:

...

b) ingatlan tulajdonának átruházása,

c) gazdasági társaság vagy egyéb gazdálkodó szervezet alapítása, működtetése, megszűnése.

A Pmt. az ügyfél-átvilágítási intézkedéseket – ügyfél azonosítása és okmányok ellenőrzése, tényleges tulajdonosi nyilatkozat és közszereplői minőségre vonatkozó nyilatkozat – az alábbiak szerint rögzíti:

[1] Ügyfél azonosítása, okmányok ellenőrzése

A Pmt. 7. § (1) bekezdése értelmében a szolgáltató köteles a 6. § (1) bekezdés a) és e)-h) pontjában meghatározott esetben az ügyfelet, annak meghatalmazottját, a szolgáltatónál eljáró rendelkezésre jogosultat, továbbá a szolgáltatónál eljáró képviselőt azonosítani és személyazonosságának igazoló ellenőrzését elvégezni.

(2) A szolgáltató az azonosítás során az alábbi adatokat köteles rögzíteni:

a) természetes személy

aa) családi és utónevét,

ab) születési családi és utónevét,

ac) állampolgárságát,

ad) születési helyét, idejét,

ae) anyja születési nevét,

af) lakcímét, ennek hiányában tartózkodási helyét,

ag) azonosító okmányának típusát és számát;

b) jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet

ba) nevét, rövidített nevét,

bb) székhelyének, külföldi székhelyű vállalkozás esetén - amennyiben ilyennel rendelkezik - magyarországi fióktelepének címét,

- bc) főtevékenységét,
- bd) képviselőjére jogosultak nevét és beosztását,
- be) - ha ilyenmel rendelkezik - kézbesítési megbízottjának az a) pont aa) és af) alpontjai szerinti adatait,
- bf) cégbíróági nyilvántartásban szereplő jogi személy esetén cégjegyzékszámát, egyéb jogi személy esetén a létrejöttéről (nyilvántartásba vételéről, bejegyzéséről) szóló határozat számát vagy nyilvántartási számát,
- bg) adószámát.

(3) A szolgáltató a személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében az alábbi okiratok bemutatását köteles megkövetelni, vagy jogosult közhiteles nyilvántartásból adatlekérdezést végezni:

a) természetes személy

aa) magyar állampolgár esetében a személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványát és lakcímet igazoló hatósági igazolványát, ez utóbbit abban az esetben, ha lakóhelye vagy tartózkodási helye Magyarországon található (...)

b) jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén a nevében vagy megbízása alapján eljárni jogosult személy

a) pontban megjelölt okiratának bemutatásán túl az azt igazoló - harminc napnál nem régebbi - okiratot, hogy

ba) a céget a cégbíróság nyilvántartásba vette, vagy a cég a bejegyzési kérelmét benyújtotta, egyéni vállalkozó esetében az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének bejelentése megtörtént vagy az egyéni vállalkozó nyilvántartásba vételre került,

bb) a b) pont ba) alpontba nem tartozó belföldi jogi személy esetén, ha annak létrejöttéhez hatósági vagy bírósági nyilvántartásba vétel szükséges, a nyilvántartásba vétel megtörtént,

...

c) bírósági vagy hatósági nyilvántartásba vétel iránti kérelem bírósághoz vagy hatósághoz történő benyújtását megelőzően a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet létesítő okiratát.

(4) A (3) bekezdés c) pontjában meghatározott esetben a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet köteles a cégbejegyzés, hatósági vagy bírósági nyilvántartásba vétel megtörténtét követő harminc napon belül okirattal igazolni, hogy a cégbejegyzés vagy nyilvántartásba vétel megtörtént, valamint a szolgáltató köteles a cégjegyzékszámot vagy egyéb nyilvántartási számot rögzíteni.

(5) A személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében a szolgáltató köteles ellenőrizni a (3) bekezdés alapján bemutatott azonosságot igazoló okirat érvényességét, valamint ennek keretében köteles meggyőződni az okirat hitelességéről. (...)

(8) A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzése és megakadályozása, az e törvényben meghatározott kötelezettségek megfelelő teljesítése, az ügyfél-átvilágítási kötelezettség teljes körű végrehajtása, valamint a felügyeleti tevékenység hatékony ellátása céljából a szolgáltató a személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében

a) a b) pontban meghatározott eset kivételével, a (2) bekezdésben meghatározott adatokat tartalmazó, a (3) bekezdés alapján bemutatott okiratról - ideértve az okiratban feltüntetett valamennyi személyes adatot -, a lakcímet igazoló hatósági igazolvány személyi azonosítót igazoló oldala kivételével másolatot készít, vagy

b) a (2) bekezdésben meghatározott adatok vonatkozásában a (3) bekezdés alapján elvégzett közhiteles nyilvántartásból történő adatlekérdezés eredményét rögzíti és nyilvántartja.

[2] Tényleges tulajdonosi nyilatkozat

A Pmt. 8. § (1) bekezdése alapján a 6. § (1) bekezdésében meghatározott esetben a természetes személy ügyfél köteles - a szolgáltató által meghatározott módon - személyes megjelenéssel írásbeli nyilatkozatot tenni, vagy a szolgáltató által üzemeltetett, biztonságos, védett, az 5. §-ban meghatározott felügyeletet ellátó szerv által meghatározott módon, előzetesen auditált elektronikus hírközlő eszköz útján nyilatkozni, ha tényleges tulajdonos nevében vagy érdekében jár el.

(2) A szolgáltató az (1) bekezdésben meghatározott nyilatkozatban a tényleges tulajdonosra vonatkozó alábbi adatok megadását köteles kérni:

- a) családi és utónevét,
- b) születési családi és utónevét,
- c) állampolgárságát,
- d) születési helyét, idejét,
- e) lakcímét, ennek hiányában tartózkodási helyét.

(3) A szolgáltató a (2) bekezdésben meghatározott adatokon kívül az ügyféltől az arra vonatkozó nyilatkozat megtételét is köteles kérni, hogy a tényleges tulajdonos kiemelt közszereplőnek minősül-e. Ha a tényleges tulajdonos kiemelt közszereplő, a nyilatkozatnak tartalmaznia kell, hogy a 4. § (2) bekezdésének mely pontja alapján minősül kiemelt közszereplőnek.

(5) A szolgáltató köteles a tényleges tulajdonos személyazonosságára vonatkozó adat ellenőrzésére a részére bemutatott okirat, nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartás vagy más olyan nyilvántartás alapján, amelynek kezelőjétől törvény alapján adatigénylésre jogosult.

A Pmt. 9. § (1) bekezdése alapján a 6. § (1) bekezdésében meghatározott esetben a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet ügyfél képviselője - az ügyfél által vezetett pontos és naprakész nyilvántartás alapján - köteles személyes megjelenéssel írásban, vagy a szolgáltató által üzemeltetett, biztonságos, védett, az 5. §-ban meghatározott felügyeletet ellátó szerv által meghatározott módon, előzetesen auditált elektronikus hírközlő eszköz útján nyilatkozni a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet ügyfél tényleges tulajdonosáról, és a szolgáltató a nyilatkozatban a tényleges tulajdonosra vonatkozó alábbi adatok megadását köteles kérni:

- a) családi és utónevét,
- b) születési családi és utónevét,
- c) állampolgárságát,
- d) születési helyét, idejét,
- e) lakcímét, ennek hiányában a tartózkodási helyét,
- f) a tulajdonosi érdekelttség jellegét és mértékét.

[3] Az ún. közszereplői minőségre vonatkozó nyilatkozattételi kötelezettség

A Pmt. 9/A. § (1) bekezdése értelmében a természetes személy ügyfél köteles a szolgáltató részére személyes megjelenéssel írásbeli nyilatkozatot tenni, vagy a szolgáltató által üzemeltetett, biztonságos, védett, az 5. §-ban meghatározott felügyeletet ellátó szerv által meghatározott módon, előzetesen auditált elektronikus hírközlő eszköz útján nyilatkozni arra vonatkozóan, hogy kiemelt közszereplőnek vagy kiemelt közszereplő közeli hozzátartozójának vagy a kiemelt közszereplővel közeli kapcsolatban álló személynek minősül-e. Ha a természetes személy ügyfél kiemelt közszereplőnek vagy kiemelt közszereplő közeli hozzátartozójának vagy a kiemelt közszereplővel közeli kapcsolatban álló személynek minősül, a nyilatkozatnak tartalmaznia kell, hogy a 4. § (2)-(4) bekezdésének mely hivatkozása alapján minősül kiemelt közszereplőnek vagy kiemelt közszereplő közeli hozzátartozójának vagy a kiemelt közszereplővel közeli kapcsolatban álló személynek.

(2) Ha a természetes személy ügyfél kiemelt közszereplőnek vagy kiemelt közszereplő közeli hozzátartozójának vagy a kiemelt közszereplővel közeli kapcsolatban álló személynek minősül, az (1) bekezdésben meghatározott adaton kívül a nyilatkozatnak tartalmaznia kell a pénzeszközök forrására és a vagyon forrására vonatkozó információkat.

(3) A szolgáltató köteles intézkedéseket tenni az (1) bekezdés alapján megtett nyilatkozat jogszabály alapján e célra rendelkezésére álló vagy nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartásban történő ellenőrzése érdekében, valamint köteles nyilvántartást vezetni az ellenőrzés érdekében megtett intézkedésekről.

(4) Az ügyfél (1) bekezdésben meghatározott nyilatkozatát mellőzhető, ha a szolgáltató az (1) bekezdésben meghatározott adatokat a részére bemutatott okiratok, valamint a nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartások vagy olyan nyilvántartások alapján rögzíti, amelyeknek kezelőjétől törvény alapján adatigénylésre jogosult.

(5) A (4) bekezdésben meghatározott esetben a szolgáltató köteles az arra vonatkozó információt is rögzíteni, hogy az (1) bekezdésben meghatározott adatok rögzítésére az ügyfél (1) bekezdésben meghatározott nyilatkozatát mellőzésével került sor.

A Pmt. 13. § (1) bekezdése értelmében a szolgáltató - a (2)-(6) bekezdés kivételével - az üzleti kapcsolat létesítése előtt köteles lefolytatni az ügyfél és a tényleges tulajdonos személyazonosságának igazoló ellenőrzését.

Az Üttv. 32. § az alábbiak szerint tartalmazza az ügyfélazonosítás szabályait.

Az Üttv. 32. (1) bekezdése értelmében, a jogi tanácsadásra adott megbízás kivételével a megbízási szerződés megkötése előtt a megbízott, (...) elvégzi az ügyfél, (...) illetve az ezek képviselőjében eljáró személy azonosítását.

(2) Az ügyvéd azt a természetes személyt, akit nem ismer, vagy akinek a személyazonosságát illetően kétsége merül fel, személyazonosításra alkalmas okmánya megtekintésével azonosítja.

(3) Az ügyvéd a természetes személy adatai a nyilvántartott adatokkal való egyezőségének és az általa bemutatott okmányok érvényességének ellenőrzése érdekében a személyiadat- és lakcímnylvántartásból, a járművezetői engedély-nyilvántartásból, az útiokmány-nyilvántartásból és a központi idegenrendészeti nyilvántartásból elektronikus úton a következő adatokat igényelheti:

- a) természetes személyazonosító adatok,
- b) állampolgárság, hontalanság, menekült, bevándorolt, letelepedett, illetve EGT-állampolgár jogállás,
- c) lakcím,
- d) arcképmás,
- e) aláírás,
- f) a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 18. § (5) bekezdése szerinti tények,
- g) a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 24. § (1) bekezdés f) pontja szerinti adatok és az okmány érvényességi ideje,
- h) a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 8. § (1) bekezdés b) pont ba)-bb) alpontja szerinti adatok,
- i) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény 76. § d) pontja, 80. § (1) bekezdés b) és c) pontja, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 95. § (1) bekezdés g) pontja, 96. § (1) bekezdés g) pontja, továbbá 100. § (1) bekezdés b) és c) pontja szerinti adatok.

(4) A jogi személyt vagy más szervezetet az ügyvéd a jogi személyt vagy más szervezetet nyilvántartó hatóság nyilvántartása vagy az abból származó kivonat alapján azonosítja.

(5) Ha a természetes személy ügyfél azonosítása elháríthatatlan külső akadályba ütközik, az a megbízási szerződés megkötését nem zárja ki, azonban a külső akadály megszűnését követően a megbízott az ügyfél azonosítását haladéktalanul köteles elvégezni.

Az Üttv. 32.§ (7) bekezdése alapján a közhiteles nyilvántartásba való bejegyzés alapjául szolgáló okirat ellenjegyzését megelőzően az ügyvéd - a személyazonosság és az okmány érvényességének ellenőrzése érdekében - a (2)-(4) és a (6) bekezdés alkalmazásával azonosítja a jognyilatkozatot tevő személyeket, szervezeteket, valamint az azok képviselőjében eljáró személyeket. A törvényhely (8) bekezdése alapján a magyar állampolgársággal vagy magyarországi lakcímmel rendelkező személynek a (7) bekezdés szerinti azonosítása során az okirat ellenjegyzését megelőzően az ügyvéd köteles a bemutatott okmányra vonatkozó, a (3) bekezdés szerinti adatokat igényelni, kivéve, ha az adatigénylésre az érintett személy vonatkozásában harminc napon belül már sor került.

Az Üttv. 44. § (1) bekezdése alapján az ellenjegyzéssel az ügyvéd tanúsítja, hogy

- a) az okirat a jogszabályoknak megfelelő,
- b) a felek nyilatkoztak arról, hogy az okiratban foglaltak megfelelnek az akaratuknak,
- c) az okiratban megjelölt felek, illetve az eljáró képviselőik azonosítását elvégezte, és
- d) az okiratot a felek előtte írták alá vagy az okiraton szereplő aláírást előtte sajátjukként ismerték el.

Az okiratszerkesztésről és az elektronikus ügyintézésről szóló 11/2017. (XI. 20.) MÜK szabályzat 2.3.1. pontja értelmében az ügyvédi tevékenység gyakorlója az Üttv. 32. § (3) bekezdése szerinti adatigénylést a magyar állampolgár, illetve a magyarországi lakcímmel rendelkező természetes személy vonatkozásában kezdeményezi.

Jelen eljárásban a Fegyelmi Tanácsnak azt kellett elbírálnia, hogy az eljárás alá vont volt ügyvéd megsértette-e a fenti törvényi és hivatásrendbeli szabályokat, és ezzel megvalósított-e az Üttv. 107. §-ában foglaltakat kimerítő magatartást, továbbá meg kellett vizsgálnia azt is, hogy az elkövetési idő(k) alapján fennállnak-e minden ügyben az eljárás alá vont volt ügyvéd fegyelmi felelősségre vonásának feltételei.

A Pmt. 73. § (1) bekezdés b) pontja alapján az ingatlan tulajdonjogának átruházása és a c) pont szerinti gazdasági társaság alapítása tárgyában az ügyvédi megbízásai során az ügyvédet ügyfél-átvilágítási kötelezettség terheli. Ennek keretein belül az eljárás alá vont volt ügyvéd köteles volt az ügyfelet azonosítani és személyazonosságának igazoló ellenőrzését – a bemutatott személyazonosító okiratok érvényességének ellenőrzésével – elvégezni (Üttv. 32. § és Pmt. 7. §). Az átvilágítás körében az ügyvédnek a Pmt. 8-9. § alapján nyilatkoznia kell mind a természetes személy ügyfelét, mind a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet képviselőjét az ügyfél tényleges tulajdonosáról, valamint a Pmt. 9/A. § alapján az ügyvédnek be kell szereznie az ügyfele közszereplői minőségére vonatkozó nyilatkozatát is.

A fentiek alapján az eljárás alá vont volt ügyvédet az ellenőrzés alá vont ügyekben mind a cégalapításra (1. számú ügy), mind az ingatlan adásvételekre (2-3. számú ügyek) vonatkozó megbízásai során ügyfél-átvilágítási kötelezettség terhelte.

Az **1. számú ügy** esetében az eljárás alá vont volt ügyvéd hivatkozott arra, hogy ő az ügyfél-átvilágítási kötelezettségének eleget tett, a megbízókat azonosította, de azt a kötelező jogszabályi és kamarai előírás hiányában nem az arra ajánlott külön adatlapon, hanem magában a tényvázlatban teljesítette. E körben az eljárás alá vont volt ügyvéd védekezése helytálló, így a Fegyelmi Tanácsnak azt kellett vizsgálnia, hogy mit és hogyan rögzített az ügyvédi tényvázlatban.

Az előzetes vizsgálat során bemutatott, 2020.12.01. napján kelt ügyvédi tényvázlat az alapító nevén és lakcímén, továbbá az ügyvezető nevén és lakcímén kívül további, a Pmt 7.§ (2) bekezdésében előírt és az azonosításhoz szükséges személyes adatot nem tartalmaz, így az az azonosításra vonatkozó törvényi előírásnak ezen okból nem felel meg.

Az eljárás alá vont volt ügyvéd a tényvázlat „PMT TV. SZERINTI NYILATKOZATOK” elnevezésű részében: az alábbi nyilatkozatokat rögzítette:

„Vevő megerősíti, hogy a saját nevében és akaratából jár el, saját gazdasági tevékenység folytatása érdekében alapít céget.

Cégtulajdonosi nyilatkozat: Cég megbízó 100% saját gazdasági társasága, 100% tulajdonos, egymás között 50-50% arányban.

Közszereplői nyilatkozat: Megbízó nem kiemelt közszereplő és nincs ilyen hozzátartozója sem”.

Bár az első nyilatkozatban a megbízó helyett „vevő” került feltüntetésre, illetőleg a cégtulajdonosi nyilatkozat utolsó tagmondata ellentmondásban van az azt megelőzővel, a szövegkörnyezet értelmezése során a Fegyelmi Tanács ezeket elírásaként figyelmen kívül hagyta és összességében úgy ítélte meg, hogy az eljárás alá vont volt ügyvéd a tényleges tulajdonosi nyilatkozat és a közszereplői minőségre vonatkozó nyilatkozat tekintetében eleget tett a törvényi kötelezettségének.

Lévén azonban a tényvázlat nem tartalmazza a nyilatkozatot tevő(k) azonosításához szükséges adatait, így az nem fogadható el a Pmt. szerinti átvilágítási és azonosítási kötelezettség teljesítéseként, mellyel az eljárás alá vont volt ügyvéd megsértette a Pmt. 7. § (1) és (2) bekezdését, az Üttv. 32. § és 44. § előírásait, ezáltal egy rendbeli fegyelmi vétséget valósított meg.

Az eljárás alá vont volt ügyvéd észrevételére rögzíti a Fegyelmi Tanács, hogy sem a vizsgálati jegyzőkönyv, sem a fegyelmi eljárást kezdeményező határozat nem róta terhére [...] JÜB ellenőrzésének elmaradását, lévén mindkét okirat rögzíti, hogy a JÜB ellenőrzés megtörtént. A JÜB ellenőrzés azonban nem azonos a Pmt. szerinti azonosítással, a tényvázlat pedig nem tartalmazza a törvényben előírt adatokat.

A **2. számú ügy** esetében a [...] Kft. eladó gazdasági társaság és azt képviselő ügyvezető azonosítása nem történt meg, azt az eljárás alá vont volt ügyvéd sem az ellenőrzés során, sem azt követően a jelen eljárásban nem igazolta.

Az ügy aktájában nem volt nyoma a társaság Pmt. szerinti azonosítására vonatkozó adatlapnak, cégkivonatnak és Pmt. szerinti nyilatkozatoknak (tényleges tulajdonos), ugyanezek hiányoztak az ügyvezető tekintetében is. Az ügyvezető azonosítására szolgáló személyes adatokat az adásvételi szerződés sem tartalmazza.

Bár az eljárás alá vont volt ügyvéd hivatkozott arra, hogy az eladó gazdasági társaságot folyamatosan képviselte és azonosította az ügyvezető személyét, erre vonatkozóan okirati bizonyítékot nem csatolt.

Az eljárás alá vont volt ügyvéd elismerte, hogy az ügyvezető JÜB azonosítását nem végezte el, illetőleg arra saját állítása szerint is jóval korábban 2018-2019-ben került sor, és mivel az adataiban nem történt változás, a JÜB ellenőrzés ezen okból elmaradt.

Hivatkozott arra is, hogy „az adásvételi szerződés aláírásával a Pmt. szerinti nyilatkozatok aláírása megtörtént, okmányok másolása is”, azonban erre vonatkozóan bizonyítékot nem csatolt.

Ha a megbízás közhiteles nyilvántartásba (pl. ingatlan-nyilvántartás, cégjegyzék) való bejegyzés alapjául szolgáló okirat szerkesztésére irányul, a magyar állampolgár és a magyarországi lakcímmel rendelkező külföldi állampolgár JÜB ellenőrzése az ellenjegyzés előtt minden esetben kötelező, akkor is, ha az érintettet az ügyvéd személyesen ismeri, vagy korábban, de harminc napnál régebben már azonosította. Bár nem szükséges az okmány megtekintése és ebből következően az okmányérvényesség ellenőrzése sem, ha az ügyvédi tevékenység gyakorlója az adott személyt ismeri, feltéve, hogy a személyazonosságát illetően kétsége nem merül fel. Ez a kivétel azonban nem mentesíti az ügyvédi tevékenység gyakorlóját a közhiteles nyilvántartásba való bejegyzés alapjául szolgáló okirat ellenjegyzését megelőző JÜB ellenőrzés alól.

A Fegyelmi Tanács álláspontja szerint önmagában az, hogy az adásvételi szerződés 42. pontjában az okratszerkesztő ügyvéd általános tájékoztatást ad „*a jelen adásvételi szerződéshez kapcsolódóan a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény vonatkozó rendelkezéseiről*”, nem jelenti azt, hogy az eljárás alá vont volt ügyvéd eleget tett volna az eladó és képviselője tekintetében az átvilágítási és azonosítási kötelezettsége teljesítésének, így az nem értékelhető tényleges tulajdonosi nyilatkozatnak, illetőleg közszereplői minőségre vonatkozó nyilatkozatnak sem.

A Fegyelmi Tanács felhívja az eljárás alá vont volt ügyvéd figyelmét azonban arra is, hogy a Pmt. és az Üttv. értelmében az ügyfél-átvilágítási kötelezettségének az ügyvéd még a megbízás létesítését megelőzően kell, eleget tegyen, így, ha ezen adatok és nyilatkozatok a megbízás keretében az ügyvéd által szerkesztett okiratban jelennek meg, úgy az a Fegyelmi Tanács álláspontja szerint nem felel meg a fenti törvényi kívánalomnak, így az nem lehet elfogadott és nem is követendő gyakorlat.

Figyelemmel arra, hogy az adásvétel esetében nem került sor a társaság és az ügyvezető tekintetében a Pmt. szerinti azonosítási adatlap, tényleges tulajdonosra, közszereplői minőségre vonatkozó nyilatkozatok felvételére és elmaradt az ügyvezető JÜB ellenőrzése is, az eljárás alá vont volt ügyvéd megsértette a Pmt. 73. § és az Üttv. 32. § szerinti átvilágítási és azonosítási kötelezettségét, valamint azáltal az ügyvédi ellenjegyzés szabályait (Üttv. 44. §) is, és ezzel egy rendbeli fegyelmi vétséget követett el.

Az eljárás alá vont volt ügyvéd által hivatkozott, a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvényben meghatározott kötelezettségek körébe tartozó feladatok teljesítésére az egyéni ügyvédek és egyszemélyes ügyvédi irodák részére szóló 1/2017. (VII. 10.) MÜK szabályzatot a 14/2018. (VI.25.) MÜK szabályzat hatályon kívül helyezte, így az 2018. augusztus 16. napjától hatálytalan, az arra való hivatkozást a védekezése körében a Fegyelmi Tanács elfogadni nem tudta.

A Fegyelmi Tanács az Üttv. 112. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel megállapította, hogy az eljárás alá vont volt ügyvéd fegyelmi felelősségre vonhatósága a **3. számú ügyben megszűnt.**

Amennyiben a fegyelmi vétség határidőhöz kötött kötelezettség elmulasztásával valósul meg, az elévülés kezdő napja az a nap, amikor a kötelezettségnek még eleget lehetett volna tenni. A Pmt. és az Üttv. szerinti átvilágítási és azonosítási kötelezettségnek legkésőbb az okirati ellenjegyzést megelőzően kell eleget tenni, így az elévülési határidő kezdete jelen ügyben az adásvételi szerződés ellenjegyzésének napja, nevezetesen 2020.02.18. A kezdő naptól számítva az elévülés 2023. 02.19. napján bekövetkezett, míg az előzetes vizsgálat 2023.04.14-én indult meg.

Fentiek okán a Fegyelmi Tanács megállapította, hogy a 3. számú ügyben az eljárás alá vont volt ügyvéd fegyelmi felelősségre vonását megszüntető ok (elévülés) áll fenn, így azt a továbbiakban nem vizsgálta.

Az ügyfél-átvilágítás – és e fogalmi körbe tartozóan az ügyfél-azonosítás – nem csupán adminisztrációs feladat, hanem a pénzmosás megelőzését és megakadályozását szolgáló kötelezettség.

Az ügyvéd az ügyfelét a személyazonosító okmánnal (útlevéllel), és lakcímkártyával azonosítja, míg a személyazonosító okmányt (útlevelet) és a lakcímkártyát pedig a központi nyilvántartások adataival veti össze. Ez jelenti az ügyfél-azonosítást. Ezt pedig utólag is visszakereshető módon dokumentálni kell.

Az Üttv. kiemelten, külön cím alatt kezeli a Pmt. és az Üttv. fent már idézett rendelkezéseinek megsértését, amely fegyelmi felelősségre vonás esetén – az elkövetési magatartástól függően – 400.000.000.-Ft-ig terjedő pénzbírság kiszabásával fenyegetett vétség.

Az ügyvédi tevékenység körében az ellenjegyzés monopólium, ahogy az ingatlan-nyilvántartási eljárásban és a cégeljárás során a kötelező ügyvédi képviselő is az. Ennek azonban alapvető és elengedhetetlen feltétele, hogy az ügyvédi kar tagjai az ellenjegyzéssel és az ügyfél-átvilágítással kapcsolatos jogszabályi előírásokat maradéktalanul betartsák, még akkor is, ha az adminisztratív terhet jelent számunkra.

A Fegyelmi Tanács álláspontja szerint az eljárás alá vont volt ügyvédnek az előzetes vizsgálati eljárás megindításától kezdődően elegendő idő állt rendelkezésére, hogy az általa állítása szerint elvégzett, ugyanakkor a vizsgálati ellenőrzési jegyzőkönyv szerint nem dokumentált ellenőrzések eredményeit más módon beszerezze és igazolja azt jelen eljárásban.

Megjegyzzi a Fegyelmi Tanács, hogy a pénzmosás megelőzésére irányuló helyszíni ellenőrzés egy ügy kivételével az ellenőrzött ügyek mindegyikében feltárt hiányosságot, noha az ellenőrzésre előzetesen egyeztetett időpontban került sor.

Az eljárás alá vont volt ügyvéd a fegyelmi vétségeket szándékosan követte el. Az eljárás alá vont volt ügyvédnek kötelezettsége az általa végzett tevékenységre vonatkozó mindenkor hatályos jogszabályok, szabályzatok ismerete, az ismeretek hiánya, vagy a szabályok ismeretében az alkalmazásuk mellőzése nem mentesít a felelősség alól.

Az ügyfél-azonosítás körében az ügyvédnek nincs mérlegelési jogköre, nincs jelentősége, hogy az ügyfelét honnan, mióta ismeri, továbbá, hogy hány ügyben képviselte korábban.

A törvény kötelezően előírja az azonosítást, méghozzá a jogügylet létrejötte előtti időpontban, azt pedig megfelelően és visszakereshetően dokumentálnia kell.

Az Üttv. 109. § (1) bekezdése alapján a Fegyelmi Tanács a fegyelmi büntetést a fegyelmi vétség súlyára és ismétlődésére, valamint a fegyelmi vétséggel érintett ügy érdemére való kihatására tekintettel, az elkövetésre irányuló szándék vagy gondatlanság fokának megfelelően, az általa feltárt összes súlyosító és enyhítő körülmény figyelembevételével - mérlegelési jogkörében szabja ki.

A Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont volt ügyvéd javára enyhítő körülményt nem értékelt, mert bár az eljárás alá vont volt ügyvéd „családi körülményeire és egyéb körülményeire” hivatkozott, azt az eljárásban nem tárta fel, így a Fegyelmi Tanács figyelembe venni nem tudta. Annak, hogy 2012-2013 óta az eljárás alá vont volt ügyvéd „folyamatos és állandó ellenőrzés alatt áll”, a jelen ügy szempontjából nincs relevanciája, ahogyan annak sem, hogy a korábbi revíziók nem tártak fel nála hiányosságokat. Ez egyrészt nem igazolt, másrészt a jelen ügy elbírálása tekintetében enyhítő körülményként nem bírhat jelentőséggel.

A Fegyelmi Tanács egyúttal súlyosító körülményként vette figyelembe az eljárás alá vont volt ügyvéd korábbi fegyelmi előéletét, valamint az ellenjegyzési, ügyfél-azonosítási szabályok megsértésének kiemelt értékelést igénylő vétségét, tekintettel arra, hogy a mulasztás ügyvédi monopóliumot sért/veszélyeztet, emiatt nagy tárgyi súlyú fegyelmi vétség. Ez utóbbi körében azonban értékelté azt is, hogy az 1. számú ügyben az azonosító adatok felvétele (rögzítése) maradt el, míg JÜB azonosításra sor került, a 2. számú ügyben pedig olyan ügyfél azonosítása és átvilágítása maradt el, akinek azonosítása és JÜB ellenőrzése korábban már megtörtént.

A fentiek okán a Fegyelmi Tanács - osztva a fegyelmi biztos pénzbírság kiszabására vonatkozó indítványát - az Üttv. 110. § (1) bekezdés c.) pontjában meghatározott pénzbírság kiszabását tartotta szükségesnek, melyet a rendelkező részben meghatározott összegben állapított meg a szándékosan elkövetett fegyelmi vétségek rendbeliségét és a vétségek súlyát tekintve arányos büntetésként.

Tekintettel arra, hogy a Fegyelmi Tanács az ügyvéd felelősségét megállapította, az Üttv. 142. § (2) bekezdése és a FESZ 40.2. b) pontja alapján kötelezte 30.000,- Ft elsőfokú átalányköltség megfizetésére.

A Fegyelmi Tanács határozata elleni fellebbezési jog, valamint a tárgyalás tartása iránti kérelem lehetősége az Üttv. 127. § (3) bekezdésén alapszik.

Felhívja a Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont volt ügyvéd figyelmét az Üttv. 22. § (1) bekezdés g) pontjában és a 149. § (1) bekezdés b) pontjában, valamint (6) bekezdésében foglaltakra.

A Fegyelmi Tanács határozata 2024. február 14. napján jogerős és végrehajtható.

(Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság – 2023. F. 201.)